

لزوم توجه به فرهنگ و قوانین شهروندی؛ (بخش نخست)

حیوانات را دوست داریم، اما فرزندان را بیشتر

تقریباً یک ماه از حمله دوسگ به یک دختر بچه ۱۰ ساله در لواسان می‌گذرد، اما شکل وقوع حادثه آن قدر در دناک و نوع بر خورد رفتار مسئولین در این زمینه آن قدر عجیب و غریب بوده، که این روزها دوباره ماجرا بر سر زبان‌ها افتاده و عکس‌های دلخراش این اتفاق در شبکه‌های مجازی منتشر می‌شود. مهم این است که با دوباره بر سر زبان‌ها افتادن این اتفاق، چند و چون و جزئیات ماجرا هم دیده و بررسی شده است و حتی تعدادی از نمایندگان و حقوقدانان نیز وارد این بحث شده‌اند که اگر «حیوان دوستان» بگذارند، احتمالاً بشود به نتایج خوبی در این مورد رسید و قوانین مناسبی برای نگهداری از حیوانات در خانه و آپارتمان، تدوین کرد.

آذر فخری، روزنامه‌نگار

این روزها چه در فضای مجازی چه در خانه و چه در سطح شهر خواندن و دیدن و شنیدن در باره حیوانات، برای ما اغلب ما مسئله‌ای عادی شده است. اگر یک زمانی کمتر بازی، در نوع خودش هم هنر بود و هم نشانی از لایبلی گری در خود داشت، حالا داشتن حیوان هر حیوانی و به خصوص سگ یک جور پرستیژ اجتماعی شده و حتی کار به جایی رسیده است که بعضی از روان‌مانگران، به برخی از حیوانی نگهداری کنند و برخی ناشران کتاب‌هایی درباره فلان حیوان در مانی! هم منتشر کرده‌اند و می‌کنند و برخی کارشناسان! مقالاتی در این زمینه نوشته‌اند و می‌نویسند. البته نمی‌توان منکر تاثیر مثبت همزیستی با حیوانات اهلی و حتی رسیدگی به حیوانات غیر اهلی مثلاً در فصل زمستان شد.

ماجرا، آن طور که اتفاق افتاده

خانواده دختر مجروح شده توسط این سگ‌های بزرگ جثه در یک روز تعطیل برای تفریح و دوچرخه‌سواری فرزندشان به پارکی در لواسان رفته بودند. اما با ورود یک خودرو که در خیابان مجاور پارک می‌گردد، دو سگ از نژادهای پیت بول و ژرمن شپرد بدون قلاب و کنترل از خودرو بیرون می‌پرند و به طرف دختر این خانواده حمله می‌کنند. پدر و اطرافیان سعی می‌کنند سگ را از فرزندشان جدا کنند اما سگ‌ها مقاومت می‌کنند و به ناچار پدر و دوستش به سگ‌ها لگد می‌زنند. اما صاحبان سگ‌ها از این حرکت ناراحت می‌شوند که چرا سگ‌ها را می‌زنند؟ بالاخره کودک از زیر دندان سگ‌ها بیرون کشیده شده و به بیمارستان منتقل می‌شود در حالی که شدت جراحت به حدی بوده که بدون بیهوش کردن کودک نمی‌شد زخم‌های او را سست‌وشو و پانسمان کرد. در این میان پلیس هم وارد شده صاحبان سگ را دستگیر می‌کند

که البته بعد از این افراد با قید وثیقه آزاد می‌شوند. پدر کودک زخمی با این جمله به داستان خود پایان می‌دهد: «متأسفانه هیچ جریمه قانونی جز دبه وجود ندارد.» و جانب است بدانیم که در این میان شهردار لواسان اعلام کرده سگ‌ها قلابه داشته‌اند و این اتفاق در محدوده پارک رخ نداده!

واکنش نمایندگان مجلس

با افزایش اتفاقاتی از این دست که برای شهروندان هم مزاحمت به همراه دارد و هم آسیب و خطر جانی، ۳۹ نماینده مجلس در ارتباط با ممنوعیت و یا اعمال محدودیت در نگهداری از حیوانات خطرناک و مضر برای سلامت عمومی، طرحی ارائه کرده‌اند که هم چنان که انتظار می‌رود هنوز در مورد آن تصمیم قطعه‌انه‌ای گرفته نشده است. بر اساس ماده واحده این طرح گرداندن حیوانات خطرناک یا حیواناتی که برای سلامت عمومی مضرند -مانند سگ- در اماکن و معابر عمومی و وسائط نقلیه ممنوع است و مرتکب این خلاف، علاوه

بر جزای نقدی از یک میلیون ریال تا پنج میلیون ریال به ضبط حیوان مذکور محکوم می‌شود. هم چنین نگهداری حیوان در آپارتمان‌ها ممنوع و در منازل مسکونی چنانچه موجب نارضایتی هر یک از ساکنان شود ممنوع است. به طوری که نگهدارنده در مرتبه اول موظف است با اخطار دادسرا ظرف ۱۰ روز رفع مزاحمت کند. در مرتبه دوم و یا در صورت عدم رفع مزاحمت به جزای نقدی از پانصد هزار ریال تا پانصد میلیون ریال محکوم و در

رئیس پیشین اتحادیه سراسری کانون‌های و کلای دادگستری نیز از خبر اخیر حمله دو سگ به دختر بچه در لواسان از دو جهت ابراز نگرانی و تأسف می‌کند: «یکی صدماتی است که به این کودک وارد شده و امید است بهبود یابد و آثاری هم بر بدن او بر جای نماند و دیگر از این حیث که ممکن است وقوع این حادثه - که در هر نقطه‌ای از دنیا اتفاق می‌افتد و ناچار در کشور ما هم بی‌سابقه نیست - موجب تقویت موضع حیوان‌آزاران و کسانی شود که در پی آزار بلکه امحای حیوانات اهلی از هر قبیل هستند.» بهمن کشاورز می‌افزاید: «در ماده ۵۲۲ قانون مجازات اسلامی مقرر شده: «متصرف هر حیوانی که از احتمال حمله آن آگاه است باید آن‌را حفظ نماید و اگر در اثر تقصیر او حیوان مزبور به دیگری صدمه وارد سازد ضامن است. تبصره یک این ماده آورده که نگهداری حیوانی که شخص توانایی حفظ آن را ندارد، تقصیر محسوب می‌شود. تبصره دو نیز عنوان کرده نگهداری هر وسیله یا شیئی خطرناکی که دیگران را در

هر صورت حیوانات مذکور ضبط خواهد شد. ذوالقدر نماینده مجلس نیز گفته است: «برای تأمین حقوق از دست رفته این دختر بچه از سیستم قضایی کشور خواستارم اقدامات لازم را به سرعت برای احصاء حقوق این طفل خردسال انجام دهند.»

آیا منع قانونی وجود دارد؟

یک کارشناس حقوقی در این باره می‌گوید: «اگر نگهداری حیوانات مغلظ و آسایش دیگران شود، افراد می‌توانند با استناد به موادی از قانون مجازات اسلامی طرح شکایت کنند.» مجتبی مزینانی به اصل ۴۰ قانون اساسی اشاره می‌کند: «این اصل بر اساس یک قاعده بسیار مهم فقهی مطرح شده و آن این است که هیچ کس نمی‌تواند اعمال حق خویش را وسیله ضرر به غیر و یا تجاوز به منافع عمومی قرار دهد.» او در توضیح این اصل اضافه می‌کند: «فرض کنید فردی بگوید من مالک این خانه هستم و در چارچوب خانه خود هر کاری که می‌خواهم اعم از نگهداری حیوان یا پرگزاری مهمانی انجام می‌دهم، اما او باید بداند قانون چنین اجازه‌ای به او نمی‌دهد. اگر سر و صدای حیوانات باعث برهم خوردن آرامش همسایه‌ها شد آن‌ها می‌توانند با استناد به این قانون رفع مزاحمت کنند. همان طور که در حال حاضر پرونده‌های مربوط به نگهداری حیوانات خانگی در دادگاه‌ها کم نیست.»

رئیس دادگستری لواسانات نیز در این راستا می‌گوید: «متأسفانه در قانون برای فردی که حیوان او به شخصی حمله کند حتی با فرض این که خدای ناکرده منتهی به فوت شود مجازاتی غیر از «دبه» تعیین نشده که این نقص قانون است و ضرورت دارد قانونگذار به این موضوع ورود کرده و مجازات‌های دیگری نیز تعیین کند. ورود سگ به اماکن عمومی از قبیل پارک‌ها ممنوع است و طبق این قانون شاک می‌تواند ضرر و زیان مادی و معنوی ناشی از جرم را مطالبه نماید. در این پرونده هم تمام ضرر و زیان مادی و هزینه‌های بیمارستان و ضرر و زیان معنوی از جمله آسیب‌های روحی وارد شده به پدر و مادر و دختر خردسال مصدوم قابل مطالبه است و با درخواست شاک می‌شود. موضوع نیز رسیدگی می‌شود. محسن شریعتی با اشاره به این که سهل انگاری متهم محرز است، تأکید می‌کند: «بنده به عنوان دادستان و مدعی‌العموم این موضوع را تا انتها و در محدوده قانون پیگیری خواهم کرد و از حق و حقوق تضییع شده خانواده شاک می‌حمایت می‌کنم.»

ممکن است حتی تحقیر، شرمگین یا خجالت‌زده نیز شود؛ با این وجود خود فرد کاملاً آگاهی دارد که این ترس‌ها غیر معقول هستند. این ترس‌ها با عملکرد طبیعی فرد تداخل می‌کنند تا جایی که فرد از برخی موقعیت‌های اجتماعی اجبار به حضور، با اضطراب و فشار فراوان آنها را تحمل می‌کند. روانشناسان معتقدند فوبی‌های مختلف علت‌های متفاوتی دارند و از این رو درمان‌های متنوعی را نیز می‌طلبند؛ شایع‌ترین روشی که برای درمان فوبی خاصی به کار برده می‌شود قرار دادن تدریجی بیمار در معرض ترس است که نوعی رفتاردرمانی محسوب می‌شود. در این روش بیمار با محرک‌های ترس‌آور گام به گام و به‌طور تدریجی مواجه می‌شود و به‌او آموخته می‌شود با استفاده از آرامبخش‌ها، هیپنوتیزم و آرامش عضلانی چطور برای تحمل و رهایی از این موقعیت‌ها بهره‌برد؛ همچنین در صورت وجود حملات پانیک به‌طور همزمان دارودرمانی و روان‌توانی توصیه می‌شود.

بر اساس ماده واحده طرح ارائه شده به مجلس، گرداندن حیوانات خطرناک یا حیواناتی که برای سلامت عمومی مضرند -مانند سگ- در اماکن و معابر عمومی و وسائط نقلیه ممنوع است و مجازات جزای نقدی از یک تا پنج میلیون ریال و ضبط حیوان مذکور برای آن در نظر گرفته شده است

مسیر آسیب قرار دهد و شخص قادر به حفظ و جلوگیری از آسیب‌رسانی آن نباشد، مشمول حکم تبصره یک این ماده است. «بنابر این هر چند ممکن است فرد یا افرادی مثلاً برای حفظ مسکن یا مزرعه یا کارخانه خود به سگ نیاز داشته باشند و نوعا سگ‌های نگهبانی از این قبیل قوی و تهاجمی هستند اما زمانی که صاحبان چنین حیواناتی آن‌ها را مثلاً برای گردش به خارج از منزل یا مزرعه یا کارخانه می‌آورند حتماً باید برای آن‌ها پوزه‌بند ایمنی و قلابه محکم تهیه کنند به نحوی که حیوان ولو با تحریک افراد ثالث قادر به لطمه زدن به آن‌ها نباشد.»

پیگیری دادگستری لواسانات

رئیس دادگستری لواسانات نیز در این راستا می‌گوید: «متأسفانه در قانون برای فردی که حیوان او به شخصی حمله کند حتی با فرض این که خدای ناکرده منتهی به فوت شود مجازاتی غیر از «دبه» تعیین نشده که این نقص قانون است و ضرورت دارد قانونگذار به این موضوع ورود کرده و مجازات‌های دیگری نیز تعیین کند. ورود سگ به اماکن عمومی از قبیل پارک‌ها ممنوع است و طبق این قانون شاک می‌تواند ضرر و زیان مادی و معنوی ناشی از جرم را مطالبه نماید. در این پرونده هم تمام ضرر و زیان مادی و هزینه‌های بیمارستان و ضرر و زیان معنوی از جمله آسیب‌های روحی وارد شده به پدر و مادر و دختر خردسال مصدوم قابل مطالبه است و با درخواست شاک می‌شود. موضوع نیز رسیدگی می‌شود. محسن شریعتی با اشاره به این که سهل انگاری متهم محرز است، تأکید می‌کند: «بنده به عنوان دادستان و مدعی‌العموم این موضوع را تا انتها و در محدوده قانون پیگیری خواهم کرد و از حق و حقوق تضییع شده خانواده شاک می‌حمایت می‌کنم.»

به‌طور کلی روان‌درمانی با استفاده از مواجهه‌درمانی در درمان فوبی‌های خاص موفقیت‌آمیز است. با این حال، برخی اوقات دارو می‌تواند به کاهش نشانه‌های اضطراب و وحشت‌زدگی که در طول تفکر راجع به مواجه شدن با شیئی با موقعیت ترسناک تجربه می‌شوند کمک کند. از این رو بیماران با مراجعه به روانشناسان و متخصصان کارآزموده و دریافت درمان حرفه‌ای و مدیریت مؤثر یاد می‌گیرند که چطور بر ترس‌هایشان غلبه کنند و زندانی ترس‌هایشان نشوند. بیماران فوبیک با کمک روان‌درمانگران و مشاوران استفاده از راهبردهای آنان می‌توانند تلاش کنند که از موقعیت‌های ترس‌آور زندگی‌شان اجتناب نکنند. بنابر این خانواده، دوستان و درمانگر می‌توانند به این دسته از افراد برای مقابله و مواجه شدن با ترس‌هایشان کمک کنند تا تکنیک‌هایی را که در درمان می‌آموزند، تمرین کرده و در زندگی واقعی به کار ببرند تا در مسیر ساختن زندگی هر چه بهتر، به‌دور از ترس و نگرانی تلاش کنند.

از گوشه و کنار

رئیس سازمان اوقاف: امامزاده جدیدی ساخته نمی‌شود

رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه درباره ممنوعیت ساخت بقعه امامزاده جدید در کشور گفت: اصولاً بقعه‌ها سابقاً تاریخی دارند و دارای اسناد نسبی خاص ائمه هستند و اگر خلاف این باشد باید رسیدگی شود. سیدمهدی خاموشی در خصوص این که آیا اقدامات خرافی در این زمینه وجود دارد؟ گفت: حتماً با خرافات مبارزه می‌کنیم اصولاً بقعه تعریف تاریخی و مذهبی در جغرافیای جمهوری اسلامی ایران دارد و ما نیز طبق تعریف تاریخی و مذهبی پیش می‌رویم و هم چنین درباره بحث‌هایی که پیرامون زمین‌های موقوفی در برخی استان‌ها مثل آذربایجان شرقی، اراک، بزدو... مطرح است، گفت: کسی زمین را نگرفته و آن‌هایی که در مورد این زمین‌ها بحثی دارند، باید رابطه با وقف را قانوناً مدنظر قرار دهند و اگر این کار را انجام دهند، مشکلی دیگر وجود ندارد.

۳۰۰ شهر در ۴۰ کشور «دوستدار کودک» هستند

نماینده یونسف در ایران گفت: بیش از ۳ هزار شهر در حوزه شهرهای دوستداران کودک قرار دارند که حدود سی میلیون کودک را در چهل کشور در بر می‌گیرند و بر اساس تجربیات شهرداری‌ها، وزارت کشور از یونسف درخواستی مبنی بر راه‌اندازی پروژه شهر دوستداران کودک در ایران داشت که مورد قبول واقع شد. ویل پارکس در این اختتامیه همایش شهر دوستدار کودک اظهار کرد: «شهرها چه کوچک و چه بزرگ در صورتی که از منابع مختلف برخوردار باشند و خلاقیت لازم را به کار گیرند به رشد کودکان و نوجوانان کمک خواهد کرد لذا برهان شهرها در این اتفاق دخیل هستند و می‌توانند نقش مؤثری در این توسعه داشته باشند.»

وی با بیان معیارهای شهر دوستدار کودک گفت: «مهمترین معیار شهر دوستدار کودک که این است که برنامه‌های تازان کودک‌ها را در قلب راه‌حل‌ها قرار دهند تا در مراحل تصمیم‌گیری دخیل باشند.» مهدی جمالی نژاد نیز در این زمینه اظهار کرد: بزرگ‌ترین ثروت یک شهر نیروهای انسانی هستند و کودکان باید انسان‌هایی کارآمد تربیت شوند و دوستی با کودک تأملی و دو طرفه میان شهر و کودک است که شهر به کودک و کودک نیز به شهر کمک خواهند کرد.»

وضعیت فعلی مدیریت پسماند شهر تهران و هن پایتخت است

رئیس کمیسیون شهرسازی و معماری شورای شهر تهران در ادامه بررسی لایحه برنامه سوم توسعه شهر تهران و در فرایند بررسی ماده ۶۰ این برنامه که مربوط به طرح جامع پسماند شهر تهران بود بر اهمیت اهتمام مدیریت شهری برای ساماندهی وضعیت نابسامان نحوه تفکیک، جمع‌آوری و مدیریت پسماند و زیاده‌های شهر تهران مبتنی بر تسریع در تدوین و تهیه و اجرای طرح جامع مدیریت پسماند شهر تهران تأکید کرد.

محمدسالاری، ادامه داد: وضعیت فعلی مدیریت پسماند و زیاده‌های شهر تهران و هن پایتخت است و به هیچ عنوان مورد قبول شهروندان تهران و شورای شهر نیست و ضرورت دارد تا مدیریت شهری دوره پنجم و شهرداری تهران در راستای اصلاح این وضعیت ناپهناجرار تصمیم اساسی و مبتنی اتخاذ کند.

سالاری هم چنین به نحوه انشای بندهای این ماده واحده انتقاد کرد و گفت: وقتی ما شهرداری را ملزم به تدوین طرح جامع توسط مشاورین ذیصلاح و مبتنی بر مطالعات امکان‌سنجی کامل می‌کنیم دیگر قید اعداد و ارقام و ورود به جزئیات تعیین تکالیف جزئی گسترده به مصلحت نیست و باید اجازه دهیم تا مطابق مطالعات، طرح مذکور تدوین شود.

اضطراب؛ نقطه مرکزی اکثر اختلالات روانی

فاطمه ناصح، دکترای روانشناسی عمومی

با توجه به صنعتی شدن کشورها امروزه یکی از بزرگ‌ترین مشکلاتی که زندگی بشر را تهدید می‌کند، اختلالات روانپزشکی به خصوص «اختلال اضطراب» است؛ پدیده‌ای که با سرعت چشمگیری در افراد روبه افزایش است و امنیت روانی و آرامش درونی آنها را به خطر می‌اندازد. علم و پیشرفت بشری پارادوکسی در درون خود پنهان دارد؛ علم با وجود آنکه با کشف حقایق و اسرار طبیعت و همچنین ساخت انواع و اقسام تکنولوژی‌های شگرف در زمینه‌های مختلف نقش بسیار مؤثری در آسایش مادی بشریت ایفا کرده، با این حال آرامش و معنویت را از انسان‌ها

رونده و سبب خلایع آنان شده که این مساله امروزه به شکل‌های گوناگون اختلالات و بیماری‌های روانی نمود پیدا کرده است. در حال حاضر «اضطراب» شایع‌ترین بیماری روانی محسوب می‌شود که در این بین زنان در صدد بالایی از اختلالات اضطرابی را به خود اختصاص داده‌اند. روانشناسان معتقدند «اضطراب» زمانی اختلال تلقی می‌شود که در موقعیت‌هایی ایجاد شود که خطر واقعی وجود ندارد و یا اینکه پس از رفع موقعیت مخاطره‌آمیز بیش از حد معمول طول بکشد. بنابر این «اختلالات اضطرابی» می‌تواند خطر ابتلا به بیماری‌های قلبی و عروقی و همچنین مرگ را نیز افزایش دهد. اختلالات اضطرابی دارای انواع مختلفی هستند که از میان آنان «اختلالات هراس یا فوبیا» که شامل دو نوع «هراس خاص» و «هراس اجتماعی» است؛ از

شایع‌ترین نوع این اختلال محسوب می‌شود که افراد زیادی روزانه با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند. به‌طور کلی ویژگی‌های بارز و اصلی «اختلال هراس خاص» ترس‌های افراطی، غیرمنطقی و مداوم نسبت به یک شیئی یا یک موقعیت خاص است. محرک‌های فوبیک یا ترس‌آور منجر به فشار بیش از حد بر فرد می‌شوند و ممکن است سبب بروز حملات هراس یا غش در فرد شود. از انواع این فوبی‌ها می‌توان به ترس از حیوانات، ترس از ارتفاع، ترس از توفان، ترس از خون، ترس از تزریق، ترس از حشرات، ترس از محیط‌های بسته و... اشاره کرد. به همین ترتیب نیز «هراس اجتماعی» به ترس چشمگیر و پایدار از موقعیت‌های اجتماعی و اجرایی گفته می‌شود که در آنها فرد احساس می‌کند توسط دیگران بررسی و نقد می‌شود و